

НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ДЛЯ ДІЛОВИХ ЦІЛЕЙ У ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ З ІНШИМИ ВИДАМИ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

За останні роки внаслідок глобальних змін у політиці, економіці, суспільних відносинах вивчення ділової англійської мови набуває все більшого значення. Найважливішим у такому вивченні є формування вмінь читання текстів різних типів, які містять ділову інформацію. Читання іноземною мовою є найважливішим із усіх видів іншомовної діяльності випускників економічного вузу, оскільки саме читання може бути найбільш використане у професійній практичній діяльності. В ринковій економіці спеціаліст не тільки має вміти виробляти конкуренто-спроможну продукцію, а й відкрити їй дорогу на ринок. Потрапляючи в сферу ділових відносин йому доводиться читати письмові документи, перш ніж брати участь в їх обговоренні. Це означає, що необхідно формувати навички та вміння читання, говоріння, аудіювання, письма у сфері ділової комунікації.

Навчання читання передбачає три етапи:

- 1) передчитання;
- 2) підчасчитання;
- 3) післячитання.

Оволодіння технікою читання вголос включає такі вправи, як:

- 1) читання окремих слів, організованих по групах відповідно до графічного типу;
- 2) читання різноманітних фраз із поступовим їх розширенням;
- 3) читання речення, щоб знати, як вживаються нові слова;
- 4) «читай і порівняй вживання лексики»;
- 5) читання по синтагмах, щоб не порушувалось розуміння прочитаного;
- 6) читання власних імен та географічних назв;
- 7) читання слів іншомовного походження та багатозначних слів у новому значенні в реченнях, фразах.

До першого етапу навчання читання можна також віднести бесіди для знаходження зв'язку інформації із власними знаннями даної теми. Зв'язок нового із відомим є невід'ємною складовою у навчанні. Можна переглянути відеофільм, який відповідає тематиці,

з подальшим його обговоренням. Перед переглядом необхідно опрацювати певні лінгвістичні труднощі шляхом написання ключових слів та інших підказок на дошці. Роль викладача після перегляду відеофільму полягає в тому, щоб активізувати обговорення, допомогти в ньому студентам, стимулювати роботу.

Другий етап навчання читання включає такі вправи, як:

- 1) перегляд заголовків тексту з метою отримання основної інформації та визначення основної думки тексту;
- 2) складання питань до тексту і його читання для того, щоб знайти відповіді на них;
- 3) короткий переказ тексту про себе, читаючи відповіді на питання;
- 4) складання розгорнутого резюме до опрацьованого тексту;
- 5) обговорення тексту у мікрогрупах із трьох-чотирьох студентів;
- 6) робота студентів над індивідуальними текстами, які містять додаткову інформацію відповідно до тематики з подальшим їх резюмуванням.

Оскільки говоріння переплітається із аудіюванням, коли один переказує, інші слухають, то воно є плавним переходом до третього етапу навчання читання, який дуже пов'язаний із письмом. Після обговорення отриманої інформації студенти приступають до написання розгорнутого резюме, яке містить всю інформацію у стислому вигляді. Настав час вибрати найкращий варіант резюме, написаний студентами, шляхом взаємоперевірки та взаємокоректування. Згодом дане резюме перевіряється і коментується викладачем, що є базою для складання його остаточного варіанту. Із написаних резюме різними студентами вибираються найкращі і заносяться у «довідник бізнесмена», який розробляється групою студентів і який повинен стати матеріальним втіленням усієї його діяльності в рамках курсу навчання ділового читання.

Описана методика проходить у даний час експериментальну перевірку. Отримані попередні дані свідчать про значно вищі результати в експериментальних групах у порівнянні із контрольними, а також про загальну високу практичну ефективність запропонованої методики.

Література

1. Антипов Г. И. Текст как явление культуры. — Новосибирск, 1985.
2. Сорокина Н. Д. Инновационное обучение: Сущность и содержание // Весник Моск. ун-та: Научн. журнал. — 2002. — № 4.

3. Руднев В. Морфология реальности: Исследование по философии текста. — М., 1996.

4. Корсак К. Нові міжнародні стандарти вищої освіти // Науковий світ. — М., 2002. — С. 14—15.

Н. М. Сініцина, старш. викл.,
кафедра іноземних мов факультету МЕІМ

ІДІОМАТИЧНІ ВИРАЗИ — НЕВІД'ЄМНИЙ ЕЛЕМЕНТ МОВИ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕКСТІВ

Поліпшення викладання іноземної мови — це не тільки використання нових методів і методичних прийомів, але й більш вдалий відбір мовного матеріалу для опрацювання й іноді зміна акцентів при розгляді цього матеріалу. Вважаємо за доцільне відмітити важливість ідіоматичних виразів, які не завжди привертають належну увагу людей, які вивчають іноземну мову за професійним економічним спрямуванням.

Ідіоматичні вирази — це те, завдяки чому кожна мова є неповторною. Вони увібрали в себе весь історичний досвід народу. Ідіома, або ідіоматичне словосполучення, за словами Н. М. Раєвської [1], часто визначається як словосполучення або фраза, значення якої не можна проаналізувати на основі значень його окремих компонентів. Ідіоматичний аспект — це той аспект мови, який найважче опанувати. Існує кілька класифікацій ідіоматичних виразів, але найпоширенішою є класифікація на стандартні, або сталі, словосполучення, фразеологічні єдності та фразеологічні зрощення. В сталих виразах слова зберігають свою повну семантичну незалежність, але їх комбінаторні можливості обмежені. Цим словосполученням зазвичай приділяють найбільшу увагу у викладання іноземних мов, особливо при вивченні професійної термінології. Деякі приклади таких словосполучень: *to make a profit*, *to incur losses*, *to impose taxes*, *income statement*, *raw materials*, *unit cost*.

У фразеологічних єдностях значення фразеологічної одиниці не є сумою значень її компонентів, але базується на них. При цьому не можна замінити жодний з елементів цієї конструкції, не руйнуючи її змісту. Це такі, як *to go bankrupt*, *work-in-progress*, *asset-stripping*, *to cook the books*, *to flatter profits*, *a sleeping partner*.